

BOG

ORD - ENCYKLOPÆDI (/BOEGER/ORD-ENCYKLOPAEDI)

Af (2022)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/ord-encyklopaedi) for at anmelde

250 danske kulturpersonligheder skriver om deres yndlings- eller hadeord i alsidigt encyklopædisk opslagsværk. Et must-have for sprognørder og kulturafficionados.

LÅN PÅ BIBLIOTEKET

(HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?
SEARCH_BLOCK_FORM=870970-
BASIS%3A134559381&FRAGMENT-CONTENT)

ANMELDELSE

05 dec.22

(/users/nana-theil-jakobsen)

Nana Theil-Jakobsen (/users/nana-theil-jakobsen)
Skrilbert

250 danske kulturpersonligheder skriver om deres yndlings- eller hadeord i alsidigt encyklopædisk opslagsværk. Et must-have for sprognørder og kulturafficionados.

Den Store Danske Encyklopædi vil mange huske fra deres barndomshjem, 20-binds værket, der blev skævet til under aftensmaden, hvis nogen i familien blev uenige om, hvem der mon var konge hvornår eller om en tomat er en grøntsag.

Encyklopædien hører til tiden for smartphones, dengang familier snakkede - og diskuterede - ved middagsbordet uden at ty til Wikipedia på telefonen efter blot 20 sekunders undren over et emne. Bevares, smartphonen, Wikipedia og internettet gør os klogere, men der var bare ikke noget bedre, end når ens far slog op i Den Store Danske bind 17 for at få ret og derefter læste de fem linjer under tomaten og erkendte sit nederlag: Tomaten er en frugt.

Nogle vil også huske det kulturelle opslagsværk 'Brøndums Encyklopædi' fra 1996 hvor en række kulturpersonligheder, forfattere og andet godtfolk bidrog med små tekster og alt mellem himmel og jord. I dette værk kan man slå op under tilfældige ord og få en lille litterær oplevelse. Selv har jeg opstøvet værket antikvarisk, da det naturligvis er udgået fra forlaget for længst.

Heldigvis er der håb for alle os ordkløvere, der holder af samtaler om, hvad sprog betyder for os: 'ORD. Encyklopædi' er nemlig landet i boghandleren og på biblioteket, og værket giver os 347 forskellige ordtekster, skrevet af 250 forskellige forfattere og kulturpersonligheder.

'ORD' er ikke et opslagsværk, der gør os klogere og bedre til Bezzerwizzer. Til gengæld er det - som 'Brøndums Encyklopædi' - en hyldest til det danske sprog anno 2022, skrevet af veloplagte skribenter, som selv har valgt, hvad de vil skrive om. Hver tekst er sin egen lille litterære enhed, og man bliver aldrig helt færdig med bogen, hvilket gør værket til en hel lille slikbutik for sprognørder og kulturafficionados.

Jeg vil fremhæve 3 tekster, som har sat sig fast i mig, og som måske repræsenterer den diversitet i teksttype som værket rummer:

ELSKE + UNIK, PIKANSJOS og SPASSER.

Førstnævnte "Elske + Unik" er to tekster skrevet af skuespiller og dramatiker Emma Sehested-Høeg. Teksterne hænger sammen og et humoristisk indblik i en kvindes overtænkende væsen i en konsultation hos henholdsvis lægen og psykologen.

Den anden tekst "Pikansjos" er skrevet af litteraturprofessor og anmelder Lillian Munk-Røsing som åbenbart altid har elsket at bruge dette ord, særligt fordi ordet er på listen over "truede ord". Teksten er ganske kort, men rummer både ordkløverens længsel og passion for netop ordets og sprogets humor og magt.

Den tredje tekst, jeg vil fremhæve, er "Spasser", som er skrevet af digteren Caspar Eric. Eric lever selv med Cerebral Parese (også kaldet spastisk lammelse) og har igennem sit liv måtte høre på med øgenavnet "Spasser-Caspar". Teksten er stærk, fordi forfatteren tager skældsordet tilbage og beretter om, hvorfor verden bør give "spasserne" ordet, netop fordi de er omstillingsparate, kreative og ikke mindst smilende i krisetider.

'ORD' bør stå i alle hjem, så man til enhver festlig lejlighed lige kan slå op under et relevant ord og få sig et godt gammeldags grin eller et livsklogt og tankevækkende indspark til samtalen.

BOGDETALJER